

Tynset kommune**SÆRUTSKRIFT**

Arkivsak: 18/118

HØRING- OMFANGET AV LEVERINGSPLIKTIGE POSTTJENESTER

Saksnr.   **Utvalg**
12/18   Kommunestyret

Møtedato
20.03.2018

Kortversjon av saken:

Tynset kommune har mottatt en høring fra Samferdselsdepartementet med forslag til endringer i postloven i forhold til omfanget av leveringspliktige posttjenester. Departementet foreslår å redusere kravet til omdeling av postsendinger fra 5 dager i uken til omdeling annen hver dag i hele landet. Rådmannen mener at utviklingen i samfunnet med redusert postmengde og digital utvikling medfører at det på sikt er riktig å redusere postomdelingsfrekvensen. Rådmannen anbefaler at Tynset kommunestyre først ber om en grundigere utredning av konsekvenser for næringslivet i distrikts-Norge, samt en tydeligere strategi på hvordan manglende bredbåndsdekning i distrikts-Norge skal løses.

Vedlegg

Høringsnotat – Kravet til leveringspliktige posttjenester i fremtiden

Andre dokumenter i saken

1. HØRING - OMFANGET AV LEVERINGSPLIKTIGE POSTTJENESTER , datert 13.01.2018

Melding om vedtak sendes til

Elektronisk høringssvar sendes til Samferdselsdepartementet.

Saksopplysninger

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til endringer i postloven på høring. Bakgrunnen for forslag til endringer i postloven er en egen utredning der ulike scenarier om levering av post er utredet. Utredningen er utført av Copenhagen Economics. Departementet foreslår å redusere kravet til omdeling av postsendinger fra 5 dager i uken til omdeling annen hver dag i hele landet.

Grunnen til at departementet foreslår en endring skyldes at økt digitalisering medfører et redusert behov for å sende fysisk post. I 2017 mottok norske husholdninger i gjennomsnitt 3,9 brev i uken og norske bedrifter 13,2 brev i uken. Norske husholdninger mottok 7 småpakker i hele 2017, dette tallet er økende. Posten har gjort en forhåndsberegning av statlig kjøp av posttjenester hvor de regner alle landets husholdninger som ulønnsomme for postomdeling gitt dagens postomdelingsfrekvens. Videre begrunner departementet forslaget med at bredbåndsdekningen i Norge er svært god og at befolkningen ligger helt på topp i verden ift bruk av internett.

Det er gjort beregninger av statlig kjøp av posttjenester for årene 2018-2025 for følgende servicenivåer:

1. Fortsatt omdeling fem dager i uken i hele landet.
2. 2,5 omdelingsdager i uken i tettbygde strøk og 5 omdelingsdager i spredtbygde strøk.
3. 2,5 omdelingsdager i uken i hele landet.
4. En omdelingsdag i uken i hele landet.

Kostnader for alternative nivå på leveringsplikten er:

Alternativ	Omdelings- frekvens	Nettokostnader i mill. kr.							
		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	5 dager i uka	497	526	558	712	286	854	924	988
2	2,5 og 5 dager i uka	391	399	409	542	594	642	691	736
3	2,5 dager i uka	58	59	60	184	226	264	303	338
4	1 dag i uka	58	59	60	61	62	62	63	63

Det vil fortsatt gå daglig brev og pakker til alle faste ekspedisjonssteder.

I utredningen er noen postforsendelser spesielt omtalt:

- Aviser, færre dager med utsending av post vil medføre at noen abonnenter ikke vil få avisen på utgivelsesdagen der de ikke har egen avisdistribusjon.
- Biologiske preparater som frakt av prøvemateriale fra legekantor til laboratorier for analyse, vil kunne berøres av omstillinger i postmarkedet.
- Medisiner, frakt av medisiner fra lokalt apotek og fra nettapotek vil kunne berøres av omlegginger i posttjenesten, men det er ulike transportordninger for medisiner som kan kompensere for lavere frekvens på postleveringen.
- Spesielle grupper mennesker, eldre og bevegelseshemmede som bor i spredtbygde områder og som ikke har tilgang til alternative tjenester.
- Gjennomføring av valg og sending av forhåndsstemmer.

Med dagens ordning forventes det å bruke kr. 988 mill. til statlig kjøp av posttjenester i 2025. Avhengig av hvilken ordning som blir valgt kan besparelsen bli inntil kr. 925 mill. ved fordeling av post en gang i uken.

Saksvurdering

I ny ordning vil det, uavhengig av alternativ, bli levert og hentet post på eksisterende ekspedisjonssteder. For kommunen som organisasjon kan man vurdere det slik at en redusert omfordelingsfrekvens ikke vil ha vesentlig betydning.

Noen abonnenter får aviser levert av posten, og ved redusert levering av post til hver andre dag, eller en dag i uken vil innholdet i papiravisen bli mindre interessant. Samtidig har avisene tilgang til en elektronisk utgave. Dersom man bruker postboks vil avisen bli levert hver dag. Men det vil i utgangspunktet ikke hjelpe de som er bosatt langt fra postboksene. Biologiske preparater har andre ordninger for transport enn ordinær postgang. Dette betyr at hyppigheten ikke behøver å bli endret, men man kan se for seg at kostnadene for forsendelsene vil øke.

Om frakt av medisiner sier departementet at leveringstiden vil øke med 1 dag for 50 % av sendingene. Dette er normalt forsendelser som ikke haster. Enkelte medisiner kan fraktes ved ekspress over natt etter egne retningslinjer. Denne ordningen vil videreføres. For vanlige medisiner og medisinsk forbruksmateriell fra apotek, opererer apotekene med en leveringstid fra en til tre dager. I 2018 vil dette med forsendelse med Posten normalt bli to til fire dager. Samtidig står det i utredningen at det foreslåtte alternativet med 2,5 omdelingsdager i uken vil kunne gi enkelte negative konsekvenser knyttet til noen typer sendinger for enkelte eldre og/eller immobile personer i spredtbygde strøk. Dette gjelder hovedsakelig aviser og medisiner til en gruppe som anslås å utgjøre 30-35 000 innbyggere. I utredningen er 67 % av husstandene definert til å ligge i tettbygde strøk, mens 33 % ligger i spredtbygde strøk.

Det vil være noen innbyggere/næringsliv som ikke har dataløsninger slik at de kan nyttiggjøre seg digitaliseringen som skjer i samfunnet. Her vil graden av bredbåndsdekning være avgjørende både for privatpersoner og næringsliv. Samferdselsdepartementet legger i sitt forslag til grunn at 99,9 % av norske husstander har et godt nok bredbåndstilbud for å kunne bruke nettbank, offentlige portaler, læringsplattformer, e-handel, e-post, skytjenester, bredbåndstelefoner og e-aviser. Hva som er godt nok er ikke presist beskrevet. Regjeringen lanserte i 2016 en målsetting om at: « Innen år 2020 skal 90 % av husstandene ha tilbud om minst 100Mbit/s. På lang sikt er målet at alle husstander skal ha tilbud om høyhastighetsbredbånd.» Nasjonal kommunikasjonsmyndighet presenterte i september 2017-tall som forteller at andelen nasjonalt for 100 Mbit/s var 80 prosent, i Oslo 98 prosent og i distrikts-Norge ca 23 %. Her er eksempler på situasjonen i noen av fylkene:

Sør-Trøndelag	77 %
Nord-Trøndelag	70 %
Hedmark	60 %
Oppland	59 %
Buskerud	79 %
Telemark	80 %

Sett ut fra disse tallene kan man stille spørsmålsteget ved om situasjonen er tilfredsstillende og god nok for distriktene. Tilstrekkelig bredbåndskapasitet vil være avgjørende for å redusere negative konsekvenser av redusert postomdeling.

Mottak og levering av forhåndsstemmer ved valg hvert andre år kan ved færre omdelingsdager gi en utfordring. Dette kan løses ved bruk av spesialsendinger. Samtidig mener rådmannen at en fremtidig ordning for omdeling av post ikke kan basere seg på behovet for sending av forhåndsstemmer hvert andre år.

Brev ut fra kommunen sendes hovedsakelig elektronisk. Dersom innbyggerne ikke har elektronisk mottak av brev, eller ikke åpner den elektroniske forsendelsen, blir brevet sendt ut på papir etter 2 døgn og mottaker vil få brevet i postkassen i løpet av noen dager. De fleste brev som innbyggerne/kundene mottar, vil normalt bli sendt ut i så god tid at en redusert postomdelingsfrekvens ikke vil ha avgjørende betydning.

Norske bedrifter mottok i 2017 gjennomsnittlig 13,2 brev i uken. Innenfor næringslivet kan det tenkes at færre dager med postlevering er utfordrende, men samtidig skjer digitaliseringen like raskt her, med dertil mindre behov for fysisk postlevering. Likevel kan det synes som om

utredningen i liten grad har vurdert konsekvensene av redusert postomdelingsfrekvens for næringslivet i distrikts-Norge.

Rapporten som ligger til grunn for forslaget til departementet har følgende forslag til målrettede tiltak som kan kompensere for negative konsekvenser av redusert omdelingsfrekvens:

- Målrettede tiltak til enkeltgrupper tilsvarende dagens ordning for gratis fremsending av blindeskriftsendinger, altså at staten fullfinansierer nye løsninger.
- Direkte kompensasjon til sårbare brukere/brukergrupper i form av kompensasjon for bruk av eksisterende ekspresstjenester eller gratis transport til ekspedisjonssted.
- Bruk av alternative og allerede eksisterende nettverk for distribusjon, for eksempel hjemmehjelpen, skolebussen eller avisbudnettet.
- Promotering av alternative teknologier, for eksempel gjennom tilbud om opplæring i bruk av digitale verktøy eller gjennom kjøp av mobilt utstyr eller mobilt bredbånd.

I Samferdselsdepartementets forslag som er sendt på høring er det ikke lagt opp til noen kompenserende tiltak. Departementet begrunner dette med at det finnes kommersielle tilbud i markedet som vil kunne sikre et høyere servicenivå ved behov, og at det kan vurderes mer målrettede kompenserende tiltak innenfor det enkelte sektorområde.

Det er rådmannens oppfatning at det må forventes en redusert frekvens på levering av post når volumet går ned. Opprettholdelse av dagens frekvens vil ikke gi mulighet for økonomiske besparelser som ligger i redusert frekvens. En reduksjon av antall omdelingsdager til annen hver dag, er beregnet til å redusere statens kostnader til statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester med ca. 500 mill. kr. årlig fra 2020, mens besparelsen fra 2025 vil ha økt til ca. 650 mill. kr. årlig. Med bakgrunn i dette anbefaler rådmannen at Samferdselsdepartementets forslag om fordeling av post annen hver dag er en riktig utvikling og tilpassing til samfunnets behov på sikt. Imidlertid mener rådmannen at utredningen først må vurdere og synliggjøre konsekvensene for næringslivet i distrikts-Norge og belyse hvordan manglende bredbåndsdekning skal håndteres for at innbyggerne i distrikts-Norge skal ha tilfredsstillende tilgang til digitale tjenester.

Vedtaket konsekvenser for klima og miljø

Redusert fordelingsfrekvens av post betyr mindre utslipp av avgasser fra kjøretøy som står for postfordelingen.

Innstilling:

Kommunestyret i Tynset kommune mener det er riktig å se på en endring av frekvens for omdeling av post. Redusert bruk av postens tjenester samt overgang til digitaliserte tjenester er viktige grunner for dette. Imidlertid mener kommunestyret at Samferdselsdepartementet først må utrede nærmere konsekvensene av redusert postomdelingsfrekvens for næringslivet i distrikts-Norge og belyse hvordan manglende bredbåndsdekning skal håndteres for at innbyggerne i distrikts-Norge skal ha tilfredsstillende tilgang til digitale tjenester.

Kommunestyret behandlet saken i møte 20.03.2018 :

Forslag fra Senterpartiet v/Stein Tronsmoen:

Høring – kravet til leveringspliktig posttjenester i fremtiden – forslag til endring av postloven
Tynset kommunestyre mener at

1. det kan være riktig å se på endring av frekvens for brevpostomdeling

2. redusert frekvens av brevpostomdeling kan ikke skje før det er etablert fibertilgang til alle private husstander i landet
3. pakke- og brevpostsendinger fra/til næringslivet må sikres leveringsplikt fem dager i uka for å sikre et aktivt og bærekraftig næringsliv i hele landet
4. høringssvaret sendes Samferdselsdepartementet med brevpost

Forslaget fra Tronsmoen enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tynset kommunestyre mener at

1. det kan være riktig å se på endring av frekvens for brevpostomdeling
2. redusert frekvens av brevpostomdeling kan ikke skje før det er etablert fibertilgang til alle private husstander i landet
3. pakke- og brevpostsendinger fra/til næringslivet må sikres leveringsplikt fem dager i uka for å sikre et aktivt og bærekraftig næringsliv i hele landet
4. høringssvaret sendes Samferdselsdepartementet med brevpost

TYNSET KOMMUNE

Rådmannen

MOTTATT
28 MAR 2018

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK:	S.BCH:
03 APR 2018	
S.NR:	
ARKIVKODE:	AVSKREVET:

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 DEP

0030 OSLO

Tynset, 21.03.2018

Vår ref.
18/118-5

Løpenr.
9030/18

Arkivkode
N61 &13

Saksbehandler
Morten B. Often 62 48 50 14

Deres ref.

MELDING OM POLITISK VEDTAK

HØRING- OMFANGET AV LEVERINGSPLIKTIGE POSTTJENESTER

Fra møtet i kommunestyret den 20.03.2018, saksnr 12/18.

Det underrettes herved om at det er fattet følgende vedtak:

Tynset kommunestyre mener at

1. det kan være riktig å se på endring av frekvens for brevpostomdeling
2. redusert frekvens av brevpostomdeling kan ikke skje før det er etablert fibertilgang til alle private husstander i landet
3. pakke- og brevpostsendinger fra/til næringslivet må sikres leveringsplikt fem dager i uka for å sikre et aktivt og bærekraftig næringsliv i hele landet
4. høringssvaret sendes Samferdselsdepartementet med brevpost

Begrunnelsen for vedtaket går fram av vedlagte saksutredning.

Det er anledning til å se dokumentene i saken. Ta i så fall direkte kontakt med saksbehandler.

Med hilsen

Tone Bergfall
konsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

Vedlegg

Postadresse
2500 TYNSET

Besøksadresse
Rådhuset
E-post: postmottak@tynset.kommune.no

Telefon
62 48 50 00

Telefaks
62 48 50 11

Org.nr: NO 940837685 MVA
Bankgiro: 6170.05.21000
Bankgiro: 6170.05.22600 OCR